

ÜNİTE 5: SUYLA İLİŞKİLİ AFET BİLİNCİ VE MÜDAHALESİ

EĞİTİM MODÜLÜ 26: Suyla ilişkili Afet Mitlerini ve Yanlış Bilgileri Çürütme

Yazar: Von Hope / VETREADY Proje Ortaklığı

Proje numarası: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, burada ifade edilen görüş ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (SEPIE) görüşlerini yansıtmayabilir. Avrupa Birliği veya hibe veren kurum bu görüş ve fikirlerden sorumlu tutulamaz.

Eğitim Modülünün Amacı

- **Genel Amaç:** Öğrenenlerin, Suyla ilişkili afetlerde doğru bilgiyi ayırt etmek, doğru acil müdahaleyi uygulamak ve bu afetler sırasında güvenliği sağlamak için gerekli becerileri kazanmalarına yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.
- **Eğitim Modülü Süresi:** 2,6 akademik saat
- **Değerlendirme Yöntemi:** Eğitim modülü tamamlandıktan sonra çoktan seçmeli test
- **Hedef Kitleler:** MYÖ öğrenenleri, CVEY öğrenenleri, Diaspora öğrenenleri, MYÖ ve CVEY eğitmenleri
- **Öğrenenler İçin Tanınma:**
Katılım Sertifikası (resmi olmayan eğitim programı)
- **Eğitmenler İçin Tanınma:**
Mesleki Yeterlilik Gelişim Sertifikası
- **Hedeflenen Yatay ESCO Becerisi (T3.2 Kategorisi):** Proaktif bir yaklaşım benimseme

Eğitim Modülünün Öğrenme Kazanımları

Bilgi

1. Suyla ilişkili afetlerin temel türlerini ve yerel etkilerini **tanır**.
2. Yanlış bilginin, afetler sırasında davranışları ve güvenliği nasıl etkileyebileceğini **anlar**.
3. Acil durumlarda paniği ve zararı önlemede doğru iletişimin rolünü **açıklar**.

Skills

1. Afetle ilgili bağlamlarda yanıltıcı veya zararlı bilgileri tanımlar.
1. Akranlarına ve toplum üyelerine güvenilir güvenlik bilgisi aktarır.
1. Yanlış bilgi risklerini azaltan basit acil durum eylem planları oluşturmak için iş birliği yapar.

Bu beceriler, doğrudan yatay ESCO becerisi T3.2: **Proaktif bir yaklaşım** benimseme ile ilişkilidir:

Sorumluluk almak
Karar vermek
Kararlılık göstermek

Giriş: Suyla İlişkili Afet MiTleri ve Yanlış Bilgileri Çürütme Nedir?

Bu eğitim, Suyla ilişkili afetler (seller, tsunamiler, kirli su krizleri vb.) sırasında yayılan **yanlış bilgilere** odaklanır. İnsanlar yanlış bilgiye dayanarak hareket ettiklerinde, resmi uyarıları görmezden gelebilir veya güvensiz eylemlerde bulunabilir. Bu modül, hayat kurtarmak için yanlış bilgileri nasıl tespit edeceğinizi, sorgulayacağınızı ve düzelteceğinizi öğretir.

Temel Kavramlar ve Terminoloji

- **Afet Yanlış Bilgisi:** Bir afet öncesinde, sırasında veya sonrasında paylaşılan yanlış veya yanıltıcı bilgi.
- **Sel Uyarısı:** Olası veya devam eden sel tehlikesi hakkında resmi uyarı.
- **Tahliye Emri:** İnsanların tehlikeli bir bölgeyi derhal terk etmesi yönünde verilen talimat.
- **Söylenti:** Doğrulanmamış veya gerçek dışı ifadenin doğruymuş gibi yayılması.
- **Resmi Kaynak:** Doğrulanmış rehberlik sağlayan güvenilir yetkili kurum (örneğin, devlet kurumları, Kızılay).

Önemi Kavrama

- İklim değişikliği, Avrupa genelinde sel felaketlerinin sıklığını artırmıştır.
- Her 4 AB vatandaşından 1'i artık sel riski yüksek bölgelerde yaşamaktadır (Copernicus, 2023).
- AB vatandaşlarının %62'si afet bilgilerini nasıl doğrulayacağı konusunda emin değildir (Eurobarometer, 2022).
- Geçmiş sellerde geciken müdahaleler, sosyal medyadaki yanlış bilgilerle ilişkilendirilmiştir.
- Bu modül, AB'nin **Yeşil Mutabakat**, **iklim uyumu ve sivil koruma** stratejisi hedeflerini desteklemektedir.

Bu Eğitim Mod  l  Gerçek Hayatta Neden  nemli?

Yanlış bilgi, resmi uyarılardan daha hızlı yayılır.

Birçok insan afetler sırasında sosyal medyaya güveniyor — ancak paylaşılan tüm tavsiyeler güvenli değildir.

Doğru bilgiyi tanımayı ve paylaşmayı öğrenmek, acil durumlarda ailenizi, komşularınızı ve kendinizi korumanıza yardımcı olabilir.

Doğal Afetler Bağlamında Suyla İlişkili Afet MİTlerini ve Yanlış Bilgileri Çürütme

Seller, fırtınalar ve heyelanlar gibi doğal afetler genellikle korku ve kargaşa yaratır.

Bu kargaşa, yanlış bilgilerle (sahte tahliye uyarıları, asılsuz ölüm sayıları veya sahte kurtarma dolandırıcılıkları) daha da kötüleşir.

Bu modül, en çok ihtiyaç duyduğunuz anda sakin ve **doğru bilgilенmiş** kalmanıza yardımcı olur.

Seller

Neden Önemliler !

- **Seller**, Avrupa'daki en yaygın Suyla ilişkili afetlerdir. Yerinden edilme, altyapı hasarı ve can kayıplarına neden olurlar.
- Sel hakkındaki yanlış bilgiler çevrimiçinde hızla yayılır (örneğin, sahte tahliye uyarıları, barajların yıkıldığına dair asılsız haberler).
- İnsanlar, inançsızlık veya çelişkili bilgiler nedeniyle evlerine çok erken dönebilir veya uyarıları görmezden gelebilir.
- **Doğrulanmış kaynaklara** dayanan erken müdahale hayat kurtarabilir.

Seller

Sel MiTleri – Gerçekler ve Çürütmeler

- **MiT:**
"Yağmur yağmıyorsa, sel tehlikesi geçmiştir."
Gerçek:
Yağmur durduktan sonra bile, yukarı kesimlerden gelen su veya baraj kapaklarının açılması nedeniyle seller devam edebilir veya şiddetlenebilir.
- **MiT:**
"Sosyal medya paylaşımları, sel durumu hakkında her zaman en hızlı ve en iyi kaynaktır."
Gerçek:
Doğrulanmamış paylaşımlar tehlikeli yanlış bilgilerin yayılmasına neden olabilir. Gelişmeleri takip etmek için her zaman resmi kanalları kullanın.
Doğru bilgi, sel felaketleri sırasında hayatları koruyabilir ve gereksiz riskleri önleyebilir.

Tsunami

Neden Önemliler?

- **Avrupa'da daha az yaygın olmalarına rağmen,** tsunamiler kıyı bölgelerde yıkıcı etkilere yol açabilir.
- Sosyal medya söylentileri, resmi uyarılar gelmeden önce **paniğe veya kitlese hareketlere neden olabilir.**
- Farklı ülkelerden veya dillerden gelen çelişkili mesajlar, harekete geçmeyi **geciktirebilir.**
- Ani deniz çekilmesi gibi **belirtileri bilmek** ve resmi tsunami uyarılarına **güvenmek hayati önem taşır.**

Tsunami

Tsunami MİTleri – Gerçekler ve Çürütmeler

- **MİT:** "Tsunamiler sadece Pasifik Okyanusu'nda olur."
Gerçek: Tsunamiler, su altı depremleri, heyelanlar veya volkanik patlamaların yaşandığı her okyanus veya denizde meydana gelebilir. **2004 Hint Okyanusu tsunamisi ve Akdeniz'deki olaylar**, hiçbir kıyı bölgesinin tamamen güvende olmadığını göstermektedir.
- **MİT:** "Eğer sular kıyıdan çekilirse, **daha yakına yürümek ve fotoğraf çekmek** güvenlidir."
Gerçek: Denizin aniden çekilmesi, yaklaşan bir tsunaminin en tehlikeli uyarı işaretlerinden biridir. İlk dalga dakikalar içinde vurabilir ve **derhal daha yüksek bir yere çıkmak** tek güvenli tepkidir.
- Tsunamilerin gerçeklerini ve yanlış bilginin tehlikelerini anlamak, **hayat kurtarmaya ve kıyı topluluklarının dayanıklılığını** artırmaya yardımcı olur.

Suyla İlişkili Heyelanlar

Neden Önemliler ?

- Şiddetli yağış veya seller, özellikle dağlık veya engebeli arazilerde heyelanları tetikleyebilir.
- İnsanlar genellikle görünür bir uyarı olmaması nedeniyle riski hafife alır. Kapalı yollar veya mahsur kalan insanlarla ilgili söylentiler, kurtarma çalışmalarını zorlaştırabilir.
- Doğru bilgi, toplulukların güvenli bir şekilde tahliye olmasına ve ikincil risklerden kaçınmasına yardımcı olur.

Suyla İlişkili Heyelanlar

Heyelan MİTleri – Gerçekler ve Çürütmeler

- **MİT:**
"Görünür bir çatlak veya hareket yoksa, tepe güvenlidir."

Gerçek:

Heyelanlar genellikle çok az uyarıyla veya hiç uyarı olmadan meydana gelir — özellikle şiddetli yağış veya sellerden sonra.

- **MİT:**
"Kapalı yollar veya mahsur kalan insanlarla ilgili her haber doğru olmalı."

Gerçek:

Yanlış söylentiler, kurtarma çalışmalarını geciktirebilir ve kargaşaya yol açabilir. Bilgiyi daima resmi kaynaklardan doğrulayın.

Heyelanların gerçek risklerini tanımak ve doğru bilgiye güvenmek paniği önleyebilir ve hayat kurtarabilir.

Duraklayın ve Düşünün

Ani Sel & Çelişen Uyarılar!

- Bir viral paylaşım, yukarı akıştaki bir barajın çöktüğünü ve kasabanıza doğru dev bir dalganın yaklaştığını iddia ediyor. Resmi hükümet uyarı sistemi ise "orta düzeyde sel riski" olduğunu söylüyor.
- **Bu durumda ne yapardınız?**
Hangi kaynağa güveneceğinizi nasıl belirlersiniz?

Duraklayın ve Düşünün

Yanlış Bilgiye Karşı Güvenilir Müdahale!!!

- **Sel ile ilgili haberleri her zaman resmi kanallardan doğrulayın:** Ulusal meteoroloji kurumu, sivil koruma uygulamaları veya AB uyarı sistemleri.
- **Diğer tepkiler neden güvensiz olabilir:**
- Doğrulanmamış paylaşımlara göre hareket etmek, gereksiz paniğe veya sizi tehlikeye atabilecek durumlara yol açabilir.
- Rehberlik olmadan erken tahliyeler veya kalabalık yollar, trafik sıkışıklığına neden olarak riski artırabilir.

Teknolojik/Endüstriyel Afetler Bağlamında Suyla İlişkili Afet MİTlerini ve Yanlış Bilgileri Çürütme

- Teknolojik ve endüstriyel afetler, kimyasal sızıntılar, enerji santrali kazaları, baraj arızaları veya fabrika patlamaları gibi insan kaynaklı tehlikeleri içerir.
- **Bilgi hızla yayılır – ancak her zaman doğru değildir.**
Zehirli sızıntı veya patlamalara dair söylentiler paniğe, trafik kaosa veya güvensiz tahliyelere neden olabilir.
- **Toplumun kafasının karışması müdahaleyi geciktirir.**
Bir afetin kaynağı veya şiddeti hakkındaki çelişkili raporlar, acil servislerin çalışmalarını engelleyebilir.
- **Doğru ve teyit edilmiş bilgiler esastır.**
Doğru bilgi, insanların aşırı tepki vermeden uygun güvenlik önlemlerini almasına yardımcı olur.

Baraj Arızası

Neden Önemli ?

- Ani baraj arızası, felaket boyutunda sellere yol açabilir.
- Baraj çöküşüyle ilgili sahte haberler, panik tahliyelere neden olur.
- Yanlış bilgi, acil durum servislerinin gerçek tehditlere odaklanmasını engelleyebilir.
- Zamanında ve doğru halkla iletişim çok önemlidir.

Baraj Arızası

MİTler – Gerçekler ve Çürütmeler

- **MİT:** "Bir barajın yıkıldığına dair söylenti varsa, bu doğrudur, hemen harekete geçin!"
- **Gerçek:** Harekete geçmeden önce baraj uyarılarını her zaman resmi acil durum kanalları aracılığıyla doğrulayın.
- Baraj kaynaklı afetlerde, tepkileri korku değil gerçekler yönlendirmelidir. Yanlış bilgi, selin kendisi kadar tehlikeli olabilir.

Su Kirliliđi

Neden Önemli ?

- **Endüstriyel sızıntılar veya seller,** içme suyunu kimyasallar, kanalizasyon veya bakterilerle kirletebilir ve ciddi sağlık riskleri oluşturur.
- **Su güvenliği hakkındaki yanlış bilgiler tehlikeye yol açar.**
- İnsanlar bilmeden kirli suyu içebilir veya kullanabilir.
- **Sahte haberler kafa karışıklığı ve paniğe** neden olur.
"Musluk suyu hastalık yayar" gibi söylentiler, gereksiz korkuya ve halk sağlığı kurumlarına olan güvenin kaybolmasına yol açabilir.
- **Halk sağlığı uyarılarına güvenilmelidir.**
Resmi tavsiyeler, suyun güvenli kullanımı için test edilmiş, bilimsel temelli rehberlik sağlar.

Su Kirliliđi

MİTler – Gerçekler ve Çürütmeler

- **MİT:** "Su temiz görünüyorsa, içmek güvenlidir."
Gerçek: Kirli su görünüm, koku ve tat olarak normal görünebilir. Yalnızca test edilmiş kaynaklara güvenin veya tavsiye edildiği şekilde suyu kaynatın.
- **MİT:** "Kaynatmak, tüm sel sularını içmek için güvenli hale getirir."
Gerçek: Kaynatma birçok mikrobı öldürür, ancak genellikle sel nedeniyle kirlenmiş sularda bulunan kimyasal kirleticileri veya ağır metalleri temizlemez. Her zaman resmi güvenlik talimatlarını takip edin.
- Acil durumlarda, su güvenliği hakkındaki yanlış bilgiler hayata mal olabilir. Korunmak için her zaman resmi sağlık talimatlarını takip edin.

Altyapı Arızaları

Neden Önemli ?

- Seller, **köprüler, boru hatları ve yollar** gibi kritik altyapılara ciddi şekilde zarar verebilir; bu da izolasyon, gecikmeler ve kazalar gibi ikincil tehlikeler yaratır.
- Çöken köprüler veya kapalı yollarla ilgili **yanlış raporlar** paniğe veya tehlikeli yönlendirmelere neden olabilir.
- Sosyal medyada yayılan sahte "**yol kapalı**" bildirimleri, acil müdahale ekiplerini geciktirebilir veya tahliye edilenleri yanıltabilir.
- Resmi ulaşım ve **acil durum kuruluşlarından alınan doğru bilgiler**, güvenli seyahat ve koordineli kurtarma çalışmaları için hayati önem taşır.

Altyapı Arızaları

MİTler – Gerçekler ve Çürütmeler

- **MİT:** "Kırık bir köprünün viral fotoğrafı, yakındaki herhangi bir köprüyü geçmenin güvensiz olduğu anlamına gelir."
- **Gerçek:** Görseller genellikle eski veya farklı lokasyonlara aittir. Rotanızı değiştirmeden önce altyapı durumunu her zaman yerel yetkililerle doğrulayın.
- Altyapı hasarı hakkındaki yanlış bilgiler hayatları riske atabilir. Yol ve güvenlik güncellemeleri için yalnızca resmi kaynaklara güvenin.

Duraklayın ve Düşünün

Zehirli Su Söylentisi!!!

- Bir WhatsApp mesajı, sel sırasında yerel rezervuarın zehirlendiğini iddia ediyor. Komşularınız panik içinde ve başkalarına su içmemelerini söylüyor.
- **Bu mesaja güvenmeli misiniz?**
- **Bilgiyi doğrulamak için hangi adımları atabilirsiniz?**

Duraklayın ve Düşünün

Zehirli Su Söylentisi!!!

- Krizler sırasında yanlış bilgi konusunda **tartışmayı teşvik edin** - korkuların gerçeklerden daha hızlı yayıldığını vurgulayın.
- Yerel su idaresi / belediye gibi **resmi kaynakları** kontrol etmenin önemini belirtin.
- Sel sırasında endüstriyel kirlenmenin mümkün olduğunu, ancak doğrulanmamış sosyal medya iddialarının gereksiz **paniğe veya güvensiz** davranışlara yol açabileceğini vurgulayın.
- "Natech" (Doğal tehlikelerin tetiklediği teknolojik afet) kavramına bağlayın - kimyasal veya su tesislerine verilen sel hasarının gerçek riskler oluşturabileceğini, ancak **sadece yetkili kurumların** kirlenmeyi doğrulayabileceğini belirtin.
-

Biyolojik/Sağlıkla İlgili Afetler Bağlamında Suyla İlişkili Afet MİTlerini ve Yanlış Bilgileri Çürütme

- **Suyla ilişkili afetler**, hastalık salgınları ve ciddi halk sağlığı riskleri için ideal koşullar yaratabilir. Bu acil durumlar yalnızca fiziksel sağlığı değil, aynı zamanda **zihinsel iyilik halini** ve **toplum direncini** de etkiler.
- **Suyla ilişkili Hastalıklar**: Kirli sel suyu veya hasar görmüş su sistemleri nedeniyle **kolera, tifo, hepatit A/E ve dizanteri**.
- **Vektör Kaynaklı Hastalıklar**: Sel sonrası biriken durgun sularla **sivrisinek kaynaklı hastalıklar (sıtma, dang humması)**.
- **Küf ve İç Mekan Hava Tehlikeleri**: Nemli evler ve barınaklar **solunum problemleri ve alerjilere** neden olabilir.
- **Zihinsel Sağlık Etkileri**: Tahliye, kayıp veya uzun süreli belirsizlik sonrasında **anksiyete, travma veya keder**.
- **Sağlık Hizmetlerinde Kesinti**: Seller hastanelere zarar verebilir, toplulukları izole edebilir ve **tıbbi tedaviyi geciktirebilir**.
- **Ev hazırlığı**, temiz su depolamayı, hijyen malzemelerini ve ilk yardım çantalarını içermelidir.
- Toplulukların, yalnızca selleri değil, **hastalık riskleri hakkında da uyarı erken uyarı sistemlerine** ihtiyacı vardır.
- **Psikolojik İlk Yardım (PFA)** ve toplum desteği, stresi azaltmaya ve iyileşmeyi iyileştirmeye yardımcı olur.

Suyla İlişkili Hastalık Salgınları – Seldan Sonra Kirlenen Sular

Neden Önemli ?

- Seller genellikle kanalizasyon sistemlerine ve su şebekelerine zarar vererek patojenlerin içme suyuna karışmasına izin verir.
- İnsanlar, yanlış bilgi veya erişim eksikliği nedeniyle güvenli olmayan kaynaklara (kuyular, nehirler vb.) güvenebilir.
- "Su kaynatmaya gerek yok" gibi yanlış bilgiler salgınları kötüleştirebilir.
- Sağlık yetkililerinden zamanında iletişim ve uygun hijyen bilinci çok önemlidir.
- Yaygın hastalıklar: Kolera, dizanteri, tifo, hepatit A/E
Korunma: Suyu kaynatın veya dezenfekte edin, ellerinizi yıkayın, sel suyu ile hazırlanmış yiyeceklerden kaçınin.

Suyla İlişkili Hastalık Salgınları – Seldan Sonra Kirlenen Sular

MİTler – Gerçekler ve Çürütmeler

- **MİT:** Su berrak görünüyorsa, içmek güvenlidir.
- **GERÇEK:** Sel suları, *Vibrio cholerae* veya *E. coli* gibi görünmeyen patojenler taşıyabilir. Berrak su bile ciddi hastalıklara neden olabilir. Yetkililer güvenli olduğunu açıklayana kadar içme suyunu her zaman **kaynatın veya dezenfekte edin**.
- **MİT:** Afetlerden sonra şişelenmiş su her zaman güvenlidir.
- **GERÇEK:** Uygun şekilde depolanmamış veya mühürlenmemiş şişeler, seller veya dağıtım sırasında kirlenmiş olabilir. **Sağlam contaları kontrol edin** ve doğrulanmış acil su noktalarını veya resmi dağıtım merkezlerini kullanın.
- Su en az **1 dakika kaynatın** veya **klor tabletleri** kullanın.
- Yemekten önce veya yemek hazırlamadan önce **ellerinizi yıkayın**.
- **Sel suyu ve kirlenmiş gıdalarla temastan kaçının**.
- Resmi güncellemeleri (sağlık bakanlığı, Kızılay, AB Sivil Koruma) **takip edin**.
- Salgınları önlemek için belirtileri (ishal, kusma, ateş) erken **bildirin**.

Vektör Kaynaklı Hastalıklar – Selden Sonra Sivrisinek Yayılımı

Neden Önemli ?

- Sellerden sonra kalan **durgun sular**, sivrisineklerin **üreme alanı** haline gelir.
- **Sıtma, dang humması ve Zika** gibi hastalıklar, şiddetli yağış veya sellerden sonra **hızla artar**.
- "Sivrisinekler sadece kirli suda ürer" gibi **yanlış inanışlar**, koruma çabalarını azaltabilir.
- Tahliye edilmiş nüfus, kalabalık barınaklarda **daha yüksek risk** altındadır.
- Ev ve barınakların etrafındaki **durgun suları ortadan kaldırın**.
- **Sivrisinek ağları, kovucular ve toplu ilaçlama programları** kullanın.
- Acil durum hazırlık planlarına **vektör kontrolünü dahil edin**.

Vektör Kaynaklı Hastalıklar – Selden Sonra Sivrisinek Yayılımı

Mitler - Gerçekler

- **MİT:** İnsanlar genellikle sivrisineklerin temiz suda üreyemeyeceğini düşünür.
- **GERÇEK:** Sivrisinekler kaplarda, lastiklerde veya saksılarda biriken temiz yağmur suyu dahil her türlü durgun suda üreyebilir. Sellerden sonra hem temiz hem de kirli su birikintileri ideal üreme alanları oluşturur.
- **MİT:** İnsanlar sellerin sivrisinekleri yok ettiğine ve hastalık riskini azalttığına inanır.
- **GERÇEK:** Sel suları sivrisinekleri geçici olarak uzaklaştırabilir, ancak sular çekilirken oluşan durgun birikintiler mükemmel üreme alanları sağlar. Önlem alınmazsa, selden 1-2 hafta sonra sivrisinek popülasyonu ani bir artış gösterir.
- Evlerin ve barınakların çevresindeki tüm **durgun suları boşaltın** veya üzerini kapatın.
- **Sivrisinek ağları kullanın** (özellikle çocuklar ve hamile kadınlar için).
- **Kovucu uygulayın** ve uzun kollu giysiler giyin.
- Riskli bölgelerde topluluk **ilaçlama programlarını veya larvasit** kullanımını destekleyin.
- **Ateş veya döküntü belirtilerini** erken bildirmek için yerel sağlık merkezlerine başvurun.

Duraklayın ve Düşünün

Selden Sonra Söylenti: "Burada Sivrisinekler Hastalık Yayamaz"!!!

- Büyük bir selden sonra, geçici bir barınaktaki birkaç aile, "bölgemizde sıtma olmadığı" gerekçesiyle sivrisinek ısırıklarının zararsız olduğuna inanıyor. Sivrisinek ağları kullanmayı reddediyor ve su kaplarını kapatma isteklerini görmezden geliyorlar, selin sivrisinekleri çoktan temizlediğini söylüyorlar.
- **Bu durumda ne yapardınız?**
Onları ikna etmeye çalışır mıydınız?
Gerçek riski nasıl net ve sakin bir şekilde açıklayabilirsiniz?

Duraklayın ve Düşünün

Sel sonrası Sivrisinek Risk Kontrolü

- **Net, gerçeklere dayalı iletişim kurun:** Durgun su birikintileri kaldığı için selden 1-2 hafta sonra sivrisinek üremesinin arttığını açıklayın.
- **Koruyucu eylemleri teşvik edin:** Böcek ilacıyla işlenmiş cibinlikler kullanın, su kaplarını kapatın ve her gün durgun suyu ortadan kaldırın.
- **Topluluk iş birliğini harekete geçirin:** Küçük grup gösterileri teşvik edin veya toplum sağlığı çalışanlarını davranışları modellemek için dahil edin.
- **Bazı Tepkiler Neden Güvensizdir ?**
"Sivrisinekler selde temizlendi" varsayımı, korumayı geciktirir ve salgınlara yol açabilir.
"Temiz su sivrisinek çekmez" gibi MİTlere güvenmek riski çözümsüz bırakır.

İlham Veren Eylemler ve Rol Modeller

Kamaishi Mucizesi

- 11 Mart 2011'de, Japonya kıyılarında 9.1 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi ve yıkıcı bir tsunamiyi tetikledi. Kamaishi sahil kentinde binlerce hayat aniden risk altındaydı.
- Kamaishi Higashi Ortaokulu'ndaki öğrenciler yıllardır sıkı afet tatbikatları yapmış ve temel ilkeyi içselleştirmişti: "Bir tsunamide talimat beklemeyin, derhal yüksek yerlere koşun."
- Deprem vurduğunda, öğrenciler bir öğretmenin komutunu veya resmi sireni beklemeden tehlikeyi anında fark etti ve belirlenmiş yüksek rakımlı tahliye noktalarına doğru koşmaya başladı.
- Bu cesur gençler kendilerini kurtarmakla yetinmedi; yakındaki yaşlı vatandaşları ve küçük çocukları da koşularına katılmaya aktif şekilde teşvik ederek, bir kriz anında özverili bir liderlik sergiledi.

Şekil 1 Kamaishi Mucizesi illüstrasyonu

(ChatGPT'den yapay zeka tarafından oluşturulmuştur)

Daha Fazla Keşfetmek için

- **Educational Article/Blog**[Flood season again: Debunking the Myths – Dr Helmy Hazmi](#)Directly addresses and debunks 13 popular flood myths, covering everything from water contamination to post-flood mold growth.
- **Official UN Report/Article**[Seven myths about disasters debunked – separating the disaster facts from disastrous falsehoods](#)Challenges common misunderstandings about disaster probability (e.g., the "100-year flood" myth) and the concept of "natural" disasters.
- **Instructional Video**[Flood, Flash-Flood & Tsunami Safety at Izmir University of Economics](#)Provides practical, step-by-step guidance on preparing for and surviving floods, flash floods, and tsunamis, using clear animations.
- **Official NGO/Agency**[Flood Safety Checklist - American Red Cross](#)A concise, authoritative checklist detailing what to do **before, during, and after** a flood, emphasizing safety from contaminated water and downed lines.
- **Official Report/WHO Fact Sheet**[Floods: How to protect your health \(World Health Organization\)](#)Focuses on debunking health-related myths by providing facts on water-borne and vector-borne diseases and the critical importance of safe drinking water.

Bu eğitim modülünün hazırlanmasında kullanılan kaynaklar

- Copernicus. (2023). [cite_start][Report on European flood-prone areas] (Data cited in slide "Understanding the Importance" regarding 1 in 4 EU citizens).
- Eurobarometer. (2022). [cite_start][Survey Report on Disaster Information Verification] (Data cited in slide "Understanding the Importance" regarding 62% of EU citizens unsure how to verify disaster information).
- Hazmi, H. (n.d.). [cite_start]Flood season again: Debunking the Myths (Educational Article/Blog).
- Izmir University of Economics. (n.d.). [cite_start]Flood, Flash-Flood & Tsunami Safety at Izmir University of Economics [Instructional Video].
- *UNESCO-IOC Tsunami Information Centre, NOAA, Copernicus Emergency Management Service, EU Civil Protection Mechanism*
- United Nations. (n.d.). [cite_start]Seven myths about disasters debunked – separating the disaster facts from disastrous falsehoods (Official UN Report/Article).
- World Health Organization (WHO). (n.d.). [cite_start]Floods: How to protect your health (Fact Sheet).

ORTAKLIK

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

VET-READY ile Kolaylıkla Öğren

Ünite 5 SU KAYNAKLI AFET BİLİNCİ VE MÜDAHALESİ

Eğitim Modülü 26 Suyla İlişkili Afet Mitlerini ve Yanlış Bilgileri Çürütme

BİZİ TAKİP EDİN

<https://vetready.eu/>